

Nro. 53. és 54.

**A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből, Kedden September 4-dik napján, 1810-ik
esztendőben.

B é t s.

Felséges Urunk Augustus' 28-kán Laxenburgból ide bėjőven, 29-dikben szokott andientziát tartott, melly után még az' nap ismét kiment Felséges Aszszonyunkal egyetemben.

Budáról irják, hogy *Rainer* ő Cs. Fő Hertzegsége, minekutánna Magyar Országnak és Galli-tziának némelly részeit megjárta volna, Aug. 19-kén oda szerentsésen vissza érkezvén, Testvé-réhez Palatinus ő Cs. Fő Hertzegségéhez a' Királyi kastélyba szállott-bé, a' hol néhány napokig szándékozott maradni.

Augustus 23-kán és 24-kén Palatinus ő Cs. Fő Hertzegsége, még itt lévő kedves Fő Hertzegi Vendégének szerzendő időtöltés végett, nevezé-

tes vadászatot tartott *Raczkeve* szigetén, melyre valamint a' Pesten és Budán úgy a' környéken lévő főbb uraságok is, hivatalosok voltak.

Olasz Ország.

A' Nápolyi Ujságban ilyen tudósítás jott-ki Augustus 8-kán: —

„Az ellenség naponként neveli a' Kalabriai partok mellett olálkodó fegyveres hajóinak számjokat, hogy annál inkább elfogdoshassa azon szállító hajóinkat, a' mellyek innen a' Nápolyi kikötőhelyből csoportonként indittatnak útnak arra felé, hogy ott, minekutánna elégséges számmal lesznek, azokat a' Frantzia és Nápolyi seregeket, mellyek a' Reggión alól és fellyül lévő partokon tanyáznak, felvegyék és *Sicilia* szigetére által vigyék. Ezeket a' szállító hajókat még most is mind készítik rendkívül való szorgalmatossággal a' Napolyi kikötőhelyben, 's mihelyest jó számmal készen vannak, azonnal fegyveres tsajkákat (Schalupokat) rendelnek melléjük, 's ezeknek oltalmak alatt kísértetik őket Kalabria felé (Egy ilyen oltalom alatt evező, terhes, szállító, vagy kereskedő hajós csoportnak, *Convoy* a' neve a' tengeri embereknél). —

„A' nagy számú Anglus hajóknak minden olálkodásaik mellett is olyan szerentsés vala *Garofolo* nevű Fregát-Kapitányunk ezen napokban, hogy egy ilyen hajós csoportot szerentsésen elvezérlett a' Nápolyi öbölből *Scillához*. Nem ilyen szerentsés vala ellenben egy más hajós csoportunk, a' melly csak négy ágyus-tsajkáknak oltalma és Hajós-zászlótartó *Teisseire* vezérlése alatt mingyár az előbbeni után evezett vala el innét

ugyantsak *Scilla* felé. A' *Garofoló* tsaportjának, néhány versbéli réáütések által sem tarthatván semmit az Anglusok, egész figyelmetességeket a' *Teissaire* tsoportja ellen fordították. Tudtára esvén azonközben a' Királynak az, hogy ez a' feles számú hajókból álló tsoport veszedelemben forogjon, Fregat-Kapitány *Caracciolót* azonnal eleibe küldötte hat ágyus-tsajkákkal, ki is azzal magát Julius' 24-kén szerentsésen egyesítette. —

„Azonközben még az nap' egy nagyobb erejű ellenséges hajós-tsoportot szemlélvén-meg a' miéink, Kapitány *Caraccioló* még azon éjjel parantsolatot adott hajóinknak, hogy az *Amantheai* partok mellett vasmatskáikat kihanyván állapodjanak-meg. Egyéb szükséges készületeket is megtétetett. A' bárkákat közel a' partmélle egy ott lévő batteria (sántz') védelme alá vonatta, melyen két 12 fontos ágyuk voltak. A' tíz ágyus-tsajkákat a' bárkák' védelmezésire hadi rendbe állittatta, és az említett batteria mellett 80 ember által még egy más kiseded sántzot készítettett hamarjában. Julius 25-kén viradólag egy Anglus Fregát, két Briggek, egy Schebeke, és egy prédahajó, egyenesen hajóinknak evezvén, azután egy óra mulva a' tüzelés tsak egy pistoly lövésnyi távolságra mind két részről elkezdődött, 's a' leg na gyobb hevességgel egy végtiben hat órát tartott. Egyik ágyus-tsajkánk elsüllyedvén, a' többek annyira öszszelövöldöztettek, hogy magokat tovább védelmezni éppen czél nélkül való dolog lett volna: ezeket tehát Kapitány *Caracciolo* elsüllyesztetvén, maga, az ő K. Felsége zászlójával és a' vezérlése alatt lévő emberekkel,

magát a' szárazra vissza vonta; az ellenség pedig valami 700 vagy 800 embert a' partra kiszállítván, bárkáinkat és egyéb szállító hajóinkat rész szerént elsüllyesztette, részszerént felégette. Elsüllyesztetett hajóink között néhányak azután tsakugyan felvonattattak a' fenékről. —

„Ez a' történet ugyan valójában kedvetlen, minthogy azon hajóknak egy nagy csoportjától megfosztott bennünket, mellyek a' Sicilia ellen való expeditzióra szükségesek, következésképpen késlelteti az expeditziót. De tsakugyan nem szolgál a' Nápolyi tengeri erőnek semmi némű megalatsonyittatására, minthogy azt mi egyátallyában tsak a' nagyobb ellenséges erőnek tulajdoníthatjuk. Kevés embereink estek-el és sebesedtek meg; fogságra egy emberünk sem esett.“

A' *Joakim* Király fő hadi szállása még mind *Piale* mellett van *Reggiótól* egy kis óra távolságra, egy fábol készült szép filegoriában (pavillon), a' melly magas helyen lévén építetve, valamint a' *Messinai* szoros tengert, úgy az általellenbenlévő Siciliai partokat is igen nagy gyönyörűséggel lehet onnét szemlélni. A' Frantzia és Nápolyi seregekből álló armádia azon alól és fellyül fekszik a' tenger' partjain külömbkülömb Lógerekben, valamint szintén azok a' sok szállító hajók is, mellyeken az említett armádia Siciliába által akar evezni, ugyan ezen partok mellett az itt lévő sántzokra kiszegesztetett ágyuknak védelmek allatt állanak vasmatskákon. Az Anglusoknak részszerént *Máltától* reszszerént *Palermótól* ujabban számos fegyveres hajóik érkeztek Julius' utolsó napjaiban *Messinához*. A' hajók külömbkülömb nagyságuak. Lineahajóik között egyiken

Admirálisi zászló lobog. Majd minden nap megjelenik az ellenség' hajós osztályai között most egyik majd másik a' Kalabriai partok mellett, 's hányja a' sok bombit és golyobist a' parton lévő Logereinkre és a' partok mellett álló hajóink között: de érthető dolog, hogy mivel mi is a' legnagyobb ágyukból felelünk nekiék vissza, rész szerént sántzainkról rész szerént ágyus-tsajkáinkról, tehát csak meszsírül tüzelhet réánk, 's következőképpen sok golyobisai és bombii a' tengerbe esnek-le. A' szállító hajókon kívül a' nagy ágyukat is szünetlen hordják még Nápolyból *Scilla* felé.

Az Olasz Vice-Király és Királyné Augustus' 14-kén estvére Monzából Maylandba bájóvén, más nap fényes pompával innepelték a' Napoleon neve és születése napját. Sok fő udvarnoktól kísértetve *Tedeum* halgatásra a' nagy templomba mentek. A' Belső Minister némely ritka találmányokért arany és ezüst jutalompénzekeket osztogatott a' feltalálóknak. Estve a' nép' időtöltései kezdődtek-el külömbkülömb közönséges kertekben, mellyek közzé tartoztak volna a' szekérral és lóval való futtatások is, de a' mellyek, esőre válván az idő, a' következendő napra halasztódtak. — A' Maylandi Polgármester, tselédjei által hányatta-ki házának ablakaiból a' nép közzé azon czédulakat, mellyeknél fogva a' kiknek tzettett a' loval és szekerekkel való futtatásnak helyére bémehettek: a' melly tselekedete által, mint a' Maylandi ujság kifezezi, pirongatást vont magára az említett Polgármester a' Vice-Királytól, azért, hogy az ilyen helyekre a' nép közzül nem közönségesen mindenekeket, ha-

nem a' tulajdonosokat, Kereskedőket, Mesterséges-miveseket, 's egyéb igazi Polgárokat illik leginkább bébotsátani.

Augustus 18-kán a' Maylandi Telegrafusnak megnézegetésére ment a' Vice-Király. Ez egy igen nevezetes alkotmány. Szép tiszta időben Velenczéig fél óra alatt, Parisig pedig öt fertály alatt, jelentést vagy hirt lehet általa tenni.

Nápoly Augustus' 10-kén. Egyik Ujságlevélünkben a' jegyeztetik-meg a' Kapitány Caraccioló szerentsétlen expeditziójáról, hogy telyességgel nem lehet néki tulajdonítani azt a' szerentsétlenséget, melly a' Napolyi kikötőhelyből *Scilla* felé evező szállító hajóinkat és az ezeket oltalmazó ágyus tsajkáinkat az Amantiai partok mellett Jul. 25-kén érte. Julius 24-kén estve az Anglus hadi hajókat észébe vévén, vissza tért volna: de nem lehetett, mivelhogy a' szél ellene fútt. Az éjtzakának békövetkezésével azon iparkodott, hogy valamiképpen az Euphemiai öbölbe eljuthasson, és hajóit az ott lévő parti-sántsoknak védelmek alá béállithassa: de ezt a' célját sem erhetete-el, minthogy az útját az Anglusok már ott is elállották volt; tehát nem tehetett egyebet, hanem hogy magát addig védelmezze, a' meddig tsak lehetett. Hat óráig tartott tüzelés után vette arra magát, hogy hajóit Anglusok' kezébe hagyván, maga az alattavalókkal a' partra kimenjen. Számát a' részszerént elfogatott részszerént elsüllyesztetett hajóinknak, nem tudjuk, minthogy különböző módon irnak felőlle. Munitzióval, ágyukkal, és az armádia' számára való eleséggel voltak terheltetve. Az Anglusok Messinához eveztek vissza ragadomá-

nyaikkal. — A' Siciliai Koronaörökös itt Messinában tartózkodik egy időóltá.

M á l t a.

Melly nagy erőszakot kellett a' tengeri kereskedésnek ezen háborus esztendőök alatt, kiváltképpen pedig valami 4 vagy 5 esztendőöktől fogva szenvedni, meg lehet a' következő két tudósításokból itélni, a' mellyek Augustus 15-kén jöttek-ki a' Párisi Monitörben — “

„*Málta* Julius' 22-kén. A' Török kereskedő hajóknak a' Frantzia és Olasz Országi kikötőhelyekben lett letartóztatások, itt nagy nyughatatlanságot okozott a' kereskedők között. Néhány Anglus kereskedő gazdag házaink *Cridát* hirdettek, és még többeket is hasonló sors fenyeget a' Levantei kereskedő városokban. Magok az Anglusok is letartóztatnak, 's mint igazságos zsákmánt elvettek két Török hajót, azért, hogy adót nem fizetett az Angliai országlószéknek és Szabadságlevelet nem váltott tóllök. — (Két szóval abban áll a' veszedelem; hogy az Anglusok azt kívánják a' Török hajóktól, hogy adjanak nekik, ha Frantzia vagy Olasz kikötőhelybe akarnak evezni, vámot, és annak megfizetése által váltsanak tóllök Szabadságlevelet. A' Frantziák ellenben az ilyen Török hajókat, a' kik t. i. az Anglusoknak adót fizettek, etc, letartóztatják, és mint igazságos zsákmánt elveszik. — Így történt a' dolog eddig az Amérikai kereskedő hajókkal is) —

„*Málta*, Julius 24-kén. A' Máster *Salins* és *Temda* atyafiaik neveik alatt isméretes Anglus kereskedő házak itt, *Kridát* tsinálának. Az Anglus

Spekulánsok egy áttalában igen közel vannak a' kétségbe eséshez, azért, hogy a' Török hajókat a' Frantzia és Olasz kikötőhelyekben letartóztatták. — (Az ilyen Török hajókon, ha az Anglus kereskedők esnek ezeknek letartóztatások miatt kétségbe, Anglus portékáknak kellett találni.) —

Spanyol Ország.

Az egyenesen Spanyol Országból érkezett tudósításokban ilyen jegyzéseket olvasunk az ott folyó környülállások felől: —

„Itt még mind nyughatatlankadtatják a' támadóknak csoportjaik a' Frantzia armádiákat. A' Biskayai partra kiszállott Spanyolok ismét hajóra ültek. Marschal Massena általvitte seregeit a' Portugalliai határszélen, és *Almeida* várát megkémlelte (de körül is kerítette). *Badajoz* várát hasonló megszállás és ostromoltatás fenyegeti: hanem, *Kadix* még fennáll és védelmezi magát. Mostanában még *Murcia* és *Valencia* a' támadásoknak valóságos fészkeik; szélső oltalomvárai ezeknek *Tarragona* és *Tortosa*. A' Valenciái támadóknak fő tanyajok Cuença tartományában van a' Villalcampo vezérlése alatt. Más tartományokban is talaltatnak azonközben még széllyeltsapongó támadó csoportok; azonban mind ezek mellett is az itt folyó minden verekedések, hadakozásnak már most bajosan neveztetnek, hanem inkább csak szünetnélkülvaló rebellióknak tartathatnak. Csak Portugalliában foly még a' renyes hadakozás: de gyanithatóképpen itt is csak addig, míg az Anglusok hajóra ülnek.

Madrid, Augustus 15-ő napján. A' Király

még nem indult-el a' Kadixot ostromló sereghez: hanem a' testörző és egyéb itt fekvő Regementeknek meg van parantsolva, hogya az induláshoz minden orában készen tartsák magokat. Itt az ifiúság közzül sokan állanak a' katonaság közé, nevezetesen a' Király által felállítatandó új Regementekbe: hanem tisztekké bajosan lehetnek, minthogy a' tisztségeket többire a' Frantzia gyakorlott altisztek kapják-el. — A' mi egyéb-eránt a' tsendességet illeti, ott, a' hol Frantzia seregek feküsznek, már meglehetősen erőssödni kezdett az új rend.

A' Marschal *Massena* tudósítását, mellyet a' Neufschateli Hertzeghez, *Almeidának* körülkerítetése és az ezt megelőzőtt tsatázás felől küldött, már kiadtuk a' közelébbi M. Kurirban. A' *The-Sun* nevű Londoni Ujság így adja elő ugyan ezen Jul. 24-kén történt verekedést: — “

„Ma reggel tudósítások érkezének a' mi Spanyol Országi és Portugalliai armádiáink fő vezérétől Lord Wellingtontól, a' mellyek az ő fő hadi szállásáról *Alverkából* Julius 25-kén indultak. Úgy látszik ezen tudósításokból, hogy armádiánknak előlálló tsapatját, melly a' *Coa* nevű víznek jobb partján olyan czélzással tanyázott, hogy az Almeidában lévő örző seregnek segítségül legyen, egy nagyobbára tsupa lovaságból álló Frantzia tsapat Julius 24-kén reggel megtámadta légyen. A' mi említett előlálló tsapatunkat, melly a' 43, 52, és 95 számú Gyalog Regementjeinkből, a' 14 számú Dragonyos Regementünknek egy Osztályából, egy Német Huszár Regementből, egy lovas ágyúzó Kompániából, és két Portugalliai Vadász Batalionokból

állott, Generális Crawford vezérelte. A' miéink az ellenség' minden probatételeinek, mellyek által soraikon keresztül rontani iparkodott, az ő sokkal nagyobb száma mellett is ellene állottak; és tsak igen-igen heves verekedés után vonták vissza magokat, leg jobb rendel, a' *Coa* jobb partjáról a' balra: de, nem feles vesztes nélkül; minthogy az elesett, megsebesedett, és nemtaláltató embereiknek száma, 270 emberekből állott. A' mi seregeink e'szerént által mentek a' *Coa* vizén. Az ellenség három versben próbálta a' hídat, réá való rohanás által elfoglalni, de mind annyiszor vissza veretett nagy veszteséssel. Elestjeink között vannak Oberstlieutenánt *Hull*, és Kapitány *Cameron*. Gyalogjaink és a' Portugalliai harmadik Vadász Batalion meg különböztetett módon viselték ezen tsatában magokat: leg többet a' mi 95 és 43 számú Regementjeink veszettek. — (a' Marschal *Massena* tudósításában, 60 tisztekre, 400 elesett, 700 megsebesedett, és 400 fogóságra esett emberekre tétetődött az Anglus sereg' veszése).

Nagy Britannia.

A' Frantzia levelek szerént így irtak Londonból Augustus' 11-kén. A' Ministerek ellen lévő Részre tartozó Ujságaink igen sokat irnak arról, hogy Ministereink tsak annyira sem látnak, hogy Spanyol Országot és Portugalliát 30 ezer Anglusokból és Németekből álló armádiával a' Frantzia nagy erő ellen meg nem tarthatják. Egyébiránt nagy szerentse, hogy fegyveres sereg' dolgában való fogyatkozásunk miatt, 30 ezer helyett 100 ezeret nem küldhettek oda, minthogy így is tsak annyira mentek volna, a' mennyire

úgy mentek. Ha ott lévő 30 ezer embereink olyan szerentsések lehetnek, hogy Lisabonnál hajóra ülhetnek, ezt nem Ministereink' és nem a' Lord Wellington' alkalmas vóltoknak, hanem tsak a' történetnek fogjuk köszönhetni. Azt akarták elhíttetni vélünk, hogy a' Lord Wellington fekvése Almeidánál meggyőzhetetlen lett volna, és hogy ő a' az ellenséget mint valami keleptzébe akarná oda tsalni. A' Frantziák azonközben magok megjelentek a' keleptzénél, békerítették *Almeidát*, 's az Anglus armádia magát, azon tsapás után, melly a' Gen. Crawford vezérlése alatt annak előlálló tsapatját érte, a' maga meggyőzhetetlen tanyájából vissza vonni kénytelenített. — „*Algesiras* nevű Spanyol hadi hajó a' Portsmouthi kikötőhelybe megérkezvén, oda lett megérkezése arról nevezetes, hogy sok Piastert vitt oda, és hogy Don Massaredó is, a' ki Spanyol Országban egy egész Regementet állított volt ki tulajdon költségén a' Frantziák ellen, Angliába érkezett ugyan ezen hajón. — „Londonban az utóbbi 12 hónapok alatt 44, 980 darab szarvas marhát, 34, 778 borjat, és egy millió 25, 483 juhát és báránt költöttek el. — „Ugyan ezen tudósítások erőssítik továbbá, hogy azt a' szerentsétlenséget, mely szerint *Krieger* nevű Dánus Kapitány 47 Angliai terhes hajót elfoghatott, egy neutrális hajó okozta, a' melly által a' nevezett Kapitány ezen hajóknak érkezések felől tudósítatván, őket előre várta, és addig olázkodott utánnok, míg jó módon megtámadhatta őket.

Chinából 13 igen gazdagon rakott hajók érkeztek haza Angliába: ellenben ugyan onnét az a' kedvetien hír is megérkezett, hogy *Kantonban*,

a' hova még eddig az Anglusoknak béevezni, és ott a' Chinaiakkal kereskedést folytatni szabad volt, egy Chinai ember ismét megölettetett legyen, még pedig az Anglusok vádoltatnak, hogy általok történt volna megölettetése. Sok ott lévő Anglus hajók, mellyek már gazdagon megterheltetve és indulófélben voltak, letartóztatattak a' történet miatt.

A' *Londonban* lévő Portugallus Követ' fényes vendégséget adott és Követségi palotájának ablakait gazdagon megvilagosította a' mult Julius 27-kén. A' Brasiliai Királyi Régens Hertzegnek 17 esztendőös leánya, *Don Pedro-Carlos* Spanyol Infánsal, a' ki most tölti életének 20-dik esztendejét, *Rio-Janeiróban* házassági életre lépven, 's ezen örvendetes történetről az említett Követ egy Kurir által tudósittatván, erre nézve adta a' fényes vendégséget, és tsinálta a' gazdag illuminatziót. — Ez a' házasság tsak ennyiben is igen nevezetes, hogy az előbbeni Spanyol Királyi Házbéli Princzek között ez az egy, éppen akkor, midőn a' Portugalliai Királyi Familia Európát elhagyván Amérikába indult, ezen Udvarnál lévén, ezzel együtt szerentsésen Amérikába jutott, a' hol a' sok gazdag Spanyol Koloniák vannak.

Az Anglus Ministerek ismét 10,000 emberekből álló fegyveres népet rendeltek Portugalliába; még Halifaxból (Északi Amerikának Uj-Skottzia nevű tartománya fő városából) is két Regimentek indittattak útnak ugyan oda, minthogy Északi Amérikával már most Nagy Britanniának tsendessége lévén, sem Canadában sem Uj-Skottziában nintsen számos őrző seregére szüksége.

Az Anglus Kereskedők kívánván tudni, hogy a' jelenvaló környülállások között mihez tsartsák magokat a' Frantzia birodammal való kereskedeésre nézve, ilyen nyilatkoztatást vettek az Országlószéktől: — “

„Ha a' Frantzia Birodalom a' maga kikötőhelyeibe azokat az Anglus kereskedő hajókat bébotsátja, a' mellyek egyharmadrészt Angliai manufaktúrákkal, 's Napkeleti és Nyugoti Indiai termékekkel 's portékakkal lesznek terheltetve: ezen esetben az Angliai Országlószók is megengedi az olyan Frantzia kereskedő hajóknak a' Nagy Britanniai kikötőhelyekbe való béevezést, a' mellyeknek terhek egyharmadrészt borból, két harmadrészt pedig, gabonából, lisztből, etc. fog állani.

„De jegyezzék-meg a' kereskedők, hogy az Angliai Országlószék ezen tekintetben a' Frantzia országlószéktől még eddig semmi nyilatkoztatást nem vett: melyre nézve ha az Anglus kereskedők a' magok országlószékek engedelmet a' magok hasznokra akarják fordítani, tehát igyekezzenek céljoknak elérhetéset, a' mint leg jobb úgy eszközteni “

Réa-áll-e' Napoleon Császár az Anglusoknak ezen kívánságokra, a' melly azonközben mind két országnak nagy könnyebbségére fogna szolgálni, nem soká elválnak.

A' melly két Dekretomokat Napoleon Császár a' napokban megmásolt, 's a' mellyeknek a' jövő November' első napjától semmi erejek és következesek lenni nem fog, summásan ezeket foglalják magokban — “

„Az 1806-ban November 21-kén Berlinben

költ Dekreton szerént, a' Britannus szigetek hadi bézáratott vagy ostrom alatt lévő állapotban lenni nyilatkoztattak, és minden azokkal való levelezés és kereskedés megtiltatott. Továbbá megparantsoltatott, hogy a' Frantzia seregek által elfoglaltatódó minden tartományokban talál-
tató Anglus alattvalók hadi foglyokká tétetődjenek, hogy az ugyan ezen tartományokban talál-
tató minden Anglus tulajdon elvétetődjék, hogy senkinek semmi Anglus portékával kereskedni szabad ne légyen, és a' száraz Európai kikötő-
helyekbe, a' hova tsak a' Frantzia erő kiterjed, semmiféle Angliából jövő hajó bé ne botsáttas-
sék, etc."

„A' Deczember 17-kén 1807-ben Maylandban költ Dekretom' ereje szerént, minden hajó, a' melly magát az Anglus hajók által megvizsgáltatni engedte, vagy Angliába kikötött 's ott az Anglusoknak adót fizezett, mint a' melly önnön nemzetéről önként lemondott volna, igazi törvényes ragadománnak lenni hirdettetett, ha t. i. valamely Frantzia fegyveres vagy prédáló hajónak kezére került. Hasonlóképpen igazi törvényes ragadománnak lenni hirdettettek ugyan ezen Dekretom által mind azok a' kereskedő hajók, akár melly nemzetbéliek lettek légyen, a' mellyek Angliából vagy akármelly Anglus kolóniából jöttek, vagy oda menni szándékoztak, 's útjokban a' Frantziáknak kezekre kerültek.

Mitsoda változtatást okozhatott ezen két Frantzia Dekretomoknak megmásoltattatások, az Angliai Országlószéktől az utólsóbb esztendőök alatt a' kereskedésre nézve kiadatott hasonló kemény Dekretomokban, erről még annál többet nem

tudunk, mint a' mellyet itt feljebb a' Frantzia bornak, gabonának, és egyéb eleségnek Angliába lehető ezutánni szabad bévitettetések felől iránk. — A' Frantzia pálinka tovább is megtiltatva marad't.

Frantzia Birodalom.

Az Országlószék megengedte a' két Indiai terméseknek és portékáknak Frantzia Országba lejendő béhozattatásokat, de nagyobb vámfizetésért mint eddig. —

A' Párisi volt Politziai Minister *Fouche*, az Otrantói Hertzeg, ki is hasonló Ministerségre Romába rendeltetvén, abból még oda való érkezése előtt letétetett, az ólta *Livornóba* érkezvén, onnét mint mondják Nápolyba szándékozik útját venni hajón.

A' Velentzei volt Kormányozó Generális Gr. *Menou*, a' ki az Egyiptomi expeditzióból, 's a' maga Egyiptomból hozott feleségéről nevezetes, Augustus 13-kán meghalálozott.

Páris, Augustus 19-kén. *St. Clouban* egy Dekretoma jöve-ki tegnap Napoleon Császárnak, melynek summás foglalata ennyiben áll: — “

„Némely Orvos Doktorok, az általok feltaláltatott, 's bizonyos nyavalyákban különös hasznú (Specificum) orvasságokra nézve engedelmet nyertek, hogy azokat, mint titkos orvosi-szert, árulhassák. Mások ugyan olyan orvosi-szereknek hasonló módon való árulhatására engedelmet kérnek. Minket a' mi alattvalóinknak javokra való gondoskodásunk arra indított, hogy ezen titkokat az ő tulajdonosaiktól megvásároljuk, oly véggel, hogy azokat közönséges híradásnak út-

jaszerént azonnal közönségessé tétessük. Az ilyen titkos orvosi szereknek tulajdonosaik tehát járulanak a' mi belső dolgokra ügyelő Ministerünkhöz, ki is az ő orvasságaikat egy öt ahoz értő tagokból álló Commissió által megvizsgáltatván, ha az, az emberi nemzetre nézve hasznosnak lenni találtatik, ahoz mérséklett módon meg fog azért a' tulajdonos jutalmaztatni.

A' Monitör egy hosszú leirást adott-ki a' napokban arról, hogy mi módon kellessék a' szőlőből olyan tzu-kort készíteni, a' melly a' nádból főzött tzu-kornak helyét tsak nem egészen elfoglalja. A' leirást vagy előadást egy Commissió készítette, melly e'végre a' Császártól neveztetett-ki. Egyebek között ezek is eléfordulnak ezen leírásban: Minden szőlőben találtatik tzu-kor; de nem az édesebbekben, hanem azokban találtatik leg több, a' mellyekből leg erősebb bor szokott lenni. Tzu-kornak leg alkalmasabb a' fejér szőlő. Mennél értebb, annál több tzu-krot ad. Öt-száz font szőlő 400 font mustot, 400 font must 100 font sirupot, 100 font sirup 70 font tisztálatlan tzu-krot ad; 70 font tisztálatlan tzu-korból pedig 30 vagy 35 szép tiszta tzu-krot lehet készíteni. A' hozzá kivantató költség nem sok. *Laroche* ur a' mult esztendőben 2770 font szőlő-sirupot főzetvén, 's abból 614 font tzu-krot vevén-ki, a' hozzá való munkára tsak 217 Livrát adott-ki. Remélleni lehet tehát, hogy Déli Európának nem soká nem fog szüksége lenni a' Napnyugoti Indiai tzu-korra. A' Monitör által kihirdettetett előadásban minden környűlállásai leirattatva vannak ezen szőlő-tzu-korkészítés' módjának.